

вали имотитѣ и отглеждали, добитѣка, живѣли въ хижи южно подѣ чифлика. Обикновенитѣ работници-надничари идвали отъ близкото село Киселчово, което се намирало въ единѣ отъ завоитѣ на рѣката. Широкото землище на чифлика дава впечатление, че неговиятъ владѣлецъ ще да е билъ отъ високъ чинъ. Чифлицитѣ въ околнитѣ села обикновено били малки или срѣдни, отъ 500 до 3,000 декара. Въ землището, напр. на Дебелецъ, което обемало повече отъ 20,000 декара, имало седемъ чифлика, (еди чифликъ, еди бей), когато Федова чифликъ самъ притежавалъ около 15,000 декара.

Естествено, налага се питание, какъвъ е билъ този Федабей, та е получилъ отъ Султана такова голѣмо владение. Около чифлика не се намиратъ никакви следи отъ бейски конакъ, не е имало при него заселени турци, нито джамия, нито гробища, нито нѣкакви други белези. Обърнахме се къмъ Търново да подиримъ тамъ владѣтеля на чифлика. До колкото сж запазени документи, знае се, че въ Търново сж живѣли Ферузъ-бей, Михалъ-бей, Рустемъ паша, Ехтемъ-бей и много други. Всѣки отъ тѣхъ оставилъ по нѣщо подиръ себе си. Едни оставили мостове, други джамии, трети трапезарии, четвърти чешми, пети конаци или развалини отъ такива. Отъ Федабей не сж намѣрени никакви следи. Трѣбва да се предположи, че този бей е живѣлъ въ Цариградъ или другаде и че въ негово име е управлявалъ чифлика замѣстникъ отъ Търново. Все пакъ остава неясно, какъ е било възможно бейтъ да наложи името си на чифлика, а сетне и на селото?

Никой старецъ отъ селото не е чувалъ отъ дѣди и пра-дѣди за такъвъ голѣмъ бей, господаръ на казаното голѣмо владение. Разпитвано бѣ, дали не се помнятъ нѣкакви останки отъ конакъ, гдето стопанинътъ-бей съ домочадието си да е идвалъ нѣкога по гроздоберъ, или по събиране на данъцитѣ и плодоветѣ въ чифлика. Такива посещения, нѣщо обикновено за околнитѣ бейове, били свързани съ тържества и не сж могли да не оставятъ спомени, приказки, легенди за бей у неговия харемъ, за лова и обноскитѣ му къмъ раята. И понеже нищо не се откри, ние се спрѣхме предъ мисълта, че реченото лице е живѣло въ Цариградъ, като близъкъ човѣкъ на султанския дворъ, или като заслужилъ висшъ чиновникъ¹⁾. Въ реда на тѣзи издирвания се откриха турски документи, споредъ които чифликътъ билъ вакъфъ (свещенъ заветъ), създаденъ на името на Старата майка султанка. Трѣбваше да се намѣри худутнамето, въ което се опредѣлятъ границитѣ на вакъфа, както посочихме това

¹⁾ До сега не е откритъ документъ или живо предание, че нѣкогашниятъ владѣтель на чифлика е потурченъ български боляръ.